

Черьомухіна О.К.
студентка 2 курсу факультету управління персоналом,
соціології та психології
*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім.В.Гетьмана», Україна*

ЕЛЕКТОРАЛЬНІ НАСТРОЇ ТА ПРОБЛЕМИ, ЯКІ НАЙБІЛЬШЕ ХВИЛЮЮТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Україна зробила свідомий вибір, обравши для себе європейську інтеграцію, як стратегічний напрям розвитку. Політико-правовий та економічний європейський простір стали основними зовнішньополітичними пріоритетами на всіх рівнях держави.

Невід’ємною складовою цих процесів є активна участь населення у формуванні ефективного механізму народовладдя, шляхом виборів органів влади на всіх рівнях. Тому реальним показником в даному випадку залишається саме участь громадян у виборах. [3]

Електоральні настрої та проблеми України описують у своїх дослідженнях соціологічна група «Рейтинг» - «Електоральні настрої та проблеми, які найбільше хвилюють населення України: осінь 2018» [1]; у дослідженні «Моніторинг електоральних настроїв українців: січень 2019»[2]. Для вивчення електоральних настроїв українців доцільно розглянути вторинний аналіз цих досліджень:

За результатами дослідження, проведеного 28 вересня – 16 жовтня 2018 р. соціологічною групою «Рейтинг»[1], Більшість громадян нашої країни вважають, що Україна рухається в неправильному напрямі. В залежності від віку, то можна встановити тенденцію, що по дорослішанню люди вважають, що наша країна все більше і більше рухається в неправильному напрямку. Це може бути пов’язано зі зростанням недовіри у суспільства до влади. Також можна припустити, що чим старше людина, тим вона має більш укорінену історичну свідомість. Також так найбільше вважають люди з дуже низьким матеріальним становищем – це пов’язано з підвищенням тарифів та падінням рівня життя. Розглядаючи питання хибного курсу держави, щодо освіти, то опитані мають повну(неповну) середню освіту та професійно-технічну. Можемо припустити, що чим менший в людини рівень освіти, чим менше людина заробляє, тим на її погляд все погано в державі.

Дане дослідження свідчить, що воєнний конфлікт на Сході України, низький рівень зарплати/пенсій та підвищення тарифів на комунальні послуги – це найважливіші та найактуальніші проблеми країни зараз.

Розглядаючи проблему воєнного конфлікту на Сході України можна встановити, що ця проблема турбує Захід (57,8%) і Донбас (68,4%) та людей віком 50-59. Звертаючи увагу на питання Донбасу за дослідження станом на січень, люди пропонують такі варіанти вирішення проблеми – 37% за припинення військових дій і визнання цих територій тимчасово окупованими; 22% за надання цим територіям самостійності, федеративного статусу краю, але залишити в складі України; 18% за продовження війни. В регіональному зрізі, Галичина (31%), Захід (26%), м. Київ (24%) за повернення окупованих територій, це пояснюється високим рівнем патріотизму в цих регіонах. Центр (43%) за визнання цих територій тимчасово окупованими. Донбас (43%) за надання цим територіям федеративного статусу, це свідчить про виснаження цих регіонів від військового конфлікту.

Аналізуючи проблему низького рівня зарплати чи пенсії можна з'ясувати, що вона найбільше хвилює Південний регіон (58,3%), людей віком від 60 і старше, переважно жінок. Вони мають дуже низьке, низьке, нижче за середнє матеріальне становище.

Проблема підвищення тарифів на комунальні послуги турбує людей Східного регіону, людей віком 50-60+. Стосовно матеріального становища, то респонденти мають дуже низьке або низьке матеріальне становище.

За даними «Рейтинг» на січень 2019 р.[2], на сьогодні дуже гостро постало питання церкви. Половина громадян (51%) підтримують надання Томосу про автокефалію Українській православній церкві. Галичина (85%) і Захід (76%), однозначно за Томос, так як з них 84% греко-католики і 78% УПЦ (КП). Також, це пояснює значний рейтинг П.Порошенка в цих регіонах через втручання держави в справи церкви.

Розглядаючи мовне питання можемо встановити, що 64% респондентів за єдину державну - українську, 18% людей за надання російській мові статусу офіційної в окремих регіонах, 15% за дві державні мови.

Більшість (68%) вважають Росію агресором. В залежності від регіону, Галичина (93%), Захід (89%), Центр (82%) вважає саме так. Напрочуд, Донбас (51%) так не вважає, можемо припустити це пов'язано з територіальною наближеністю до Росії. Ще можемо простежити тенденцію, що чим старший респондент росте лояльність до агресора, з'являється лейтмотив «ми ж брати».

З даного дослідження випливає, що 75,8% людей планують голосувати на чергових виборах президента, які мають відбутися 31 березня 2019 року. Це може свідчити про спадну громадську позицію, оскільки порівнюючи опитування, яке проводилося в травні 2014 року, то 82,2 % людей планували брати участь у виборах президента України 25 травня. Ще можемо сказати, що найбільш громадсько-активними віковими групами є люди 50-59 та 60+ та Західний, Східний та м.Київ

Найбільший рейтинг наразі має Юлія Тимошенко та Володимир Зеленський за даними соціологічної групи «Рейтинг» як станом на вересень, так і станом на січень.

Більшість (67%) чекають лідера здатного об'єднати, примирити та заспокоїти суспільство. В регіональному розрізі, це Донбас(75%), Центр(70%) та м.Київ(70%). Серед кандидатів, на думку населення, може об'єднати – О.Вілкул 84%, С.Вакарчук 80%, О. Шевченко 74%. В той же час 24% прагнуть лідера схильного до диктатури, здатного до жорстокого наведення порядку. В залежності від регіону, це Схід (29%).

45% людей вважають, що президентом має стати нова особистість навіть без досвіду державного управління. В образі нового обличчя бачать В.Зеленського. Водночас, 43% чекають на прихід майбутнього керівника країни зі значним досвідом керування країною. В лиці мудрого керівника бачать П.Порошенка.

90% громадян не задоволені діяльністю Верховної Ради, 81% - Прем'єр-міністра В. Гройсмана. Можемо припустити, що це є наслідком підписання несприятливого договору для населення про підвищення тарифів на газ. 80% - діяльністю Президента П. Порошенка. Звідси випливає, що це є наслідком не вирішених проблем з корупцією та так і не розкритих справ по Євромайдану. На жаль за 5 років, ми так і не дізналися хто стріляв в невинних людей. Більше половини (57%) вважають, що саме президент повинен нести відповідальність за вирішення проблем.

Найбільше люди невдоволені прогресом скасуванням депутатської недоторканості (72%), це свідчить про вседозволеність для правлячої верхівки. Також непокоїть прогрес прийняття законодавства про імпічмент Президента, важливість прийняття цієї реформи пояснюється подіями 2014 р, де було вбито більше сотні невинних активістів за волею В. Януковича, лідера партії регіонів. Ще розчаровує нерозпочатий процес деолігархізації, хоча а як він може відбуватись, якщо країною керують олігархи через телеєфіри їх каналів та через маріонеток у Верховній Раді. За 5 років так і подолана корупція, нам це пояснюють що, її неможливо подолати, бо вона є частиною ринкової торгівлі та, взагалі, є властивістю українського менталітету як такого. Ще людей непокоїть прогрес таких реформ як зміна виборчого законодавства і судова реформа.

Підсумовуючи все вищезазначене, можна сказати, що низька зацікавленість громадян політичними процесами, а саме спадна динаміка прийняти участь у виборах, несе негативний характер як на хід голосування, так і на розвиток країни в цілому. Тому важливим є вироблення критичного мислення у громадян, збільшення обізнаності та зацікавленості у суспільно - політичних процесах, та виховання відчуття відповідальності та громадянського обов'язку в кожного українця. Воєнний конфлікт на Сході України, низький рівень зарплати/пенсій та підвищення тарифів на комунальні послуги – це

найактуальніші проблеми країни сьогодення, які погано впливають на соціально-економічне та політичне становище держави у цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Електоральні настрої та проблеми, які найбільше хвилюють населення України: осінь 2018» – Електронний ресурс – Режимдоступу:http://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/pr_2018_11_01_all.pdf
2. «Моніторинг електоральних настроїв українців січень 2019» – Електронний ресурс – Режимдоступу:http://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/rg_ua_6000_012019_press.pdf
3. Магістерська дисертація на тему Особливості електоральної поведінки українців через призму позачергових парламентських виборів 2014 року»– Електронний ресурс – Режимдоступу:<http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/06/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%8F%D0%BA1.pdf>